

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973)

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE

A R R E S T

Nr. 101.503 van 5 december 2001

A. 83.154/XV-49

In zake: **de naamloze vennootschap TVi,**
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Pierre VAN OMMESLAGHE en
Mr. Geoffrey de FOESTRAETS, advocaten,
Louizalaan 81
1050 Brussel,

tegen:

- 1. de Hoge Raad voor de Audiovisuele Sector,**
- 2. de Franse Gemeenschap,**
vertegenwoordigd door haar Regering,

die woonplaats hebben gekozen bij
Mr. Philippe LEVERT, advocaat,
Louizalaan 149/21
1050 Brussel.

DE RAAD VAN STATE, XVe KAMER,

Gezien het op 26 maart 1999 ingediende verzoekschrift, waarbij de naamloze vennootschap TVi de nietigverklaring vordert van de beslissing d.d. 20 januari 1999 waarbij het College voor vergunning en controle van de Hoge Raad voor de Audiovisuele Sector van de Franse Gemeenschap haar een boete van honderdduizend frank oplegt;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer THIBAUT, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 22 december 2000, waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memories van de verzoekende partij en de verwerende partijen;

Gelet op de beschikking van 15 oktober 2001, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 14 november 2001;

Gehoord het verslag van de heer VANDERNOOT, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. Pierre VAN OMMEFLAGHE en Mr. Geoffrey de FOESTRAETS, advocaten, die voor de verzoekende partij verschijnen, en van Mr. Philippe LEVERT, advocaat, die voor de verwerende partijen verschijnt;

Gehoord het andersluidend advies van de heer THIBAUT, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende relevante feiten aan het geding ten grondslag liggen:

Met toepassing van artikel 16 van het decreet van 17 juli 1987 over de audiovisuele sector exploiteert de verzoekende partij twee particuliere televisiezenders, RTL-TVi en Club RTL genaamd, die erkend zijn door de Franse Gemeenschapsregering.

Op 8 april 1998 zendt de verzoekende partij tijdens haar televisiejournaal van 19 uur een scène uit over een gijzeling in Venezuela, waarbij de gijzelnemer wordt gedood.

Die scène wordt ingeleid als volgt:

" Deze indrukwekkende beelden komen uit Venezuela: een jonge inbreker wordt neergeschoten nadat hij een zwangere vrouw verscheidene uren in gijzeling had gehouden. De hele gijzeling is gefilmd; Pierre Miguicha".

Bij de beelden wordt de volgende commentaar gegeven:

"Hector DUARTE heeft besloten om een bakkerij te overvallen, maar die wordt onmiddellijk door een kordon van politieagenten omsingeld.

In een poging om zich uit die hachelijke situatie te redden, gijzelt de dief een aantal klanten. Een nachtmerrie die meer dan 7 uur zal duren en twee personen, onder wie een kind van negen jaar, het leven zal kosten.

De misdadiger opteert voor onderhandelingen over het leven van een zwangere vrouw in ruil voor zijn vrijheid. De speciale politiemacht grijpt doortastend in.

Een heel precies schot laat de overvaller geen enkele kans. De zwangere vrouw komt er gelukkig gezond en wel af. Terwijl Hector DUARTE het leven gelaten heeft bij dat avontuur, zegt zijn laatste opgeluchte gegijzelde nu dat ze het gevoel heeft dat ze opnieuw geboren is".

Op 29 mei 1998 maakt de voorzitter van de Hoge Raad voor de Audiovisuele Sector van de Franse Gemeenschap, opgericht bij het decreet van de Franse Gemeenschap van 24 juli 1997 betreffende de "Conseil supérieur de l'audiovisuel" (Hoge Raad voor de Audiovisuele Sector van de Franse Gemeenschap van België) en de private diensten voor klankradio-omroep, met betrekking tot die feiten een proces-verbaal op.

Na een onderzoek gebaseerd op een kopie van de scène die op 8 april 1998 was uitgezonden, stelt de secretaris van de Hoge Raad voor de Audiovisuele Sector op 19 oktober 1998 een nota op ter attentie van het College voor vergunning en controle van die Raad, waarin hij in het bijzonder de beelden aan het einde van de scène beschrijft, waarin getoond wordt hoe de gijzelnemer neervalt na een schot van de Venezolaanse politie en hoe de ambulanciers zijn lijk op een draagbaar leggen. In die nota wordt ook gepreciseerd dat "de camera scherp gesteld wordt op het gezicht van de dode, dat men duidelijk kan zien dat zijn oog uiteengebarsten is en zijn hemd onder het bloed zit [en dat] dit een bijzonder schokkend beeld is".

In die nota is de secretaris van de Hoge Raad voor de Audiovisuele Sector van oordeel dat er aanwijzingen bestaan dat de zender zich niet heeft gehouden aan de bij overeenkomst vastgelegde verplichting om de kijkers vooraf te waarschuwen dat schokkende beelden zullen worden getoond (punt B.1 van de ethische regels die de televisiezenders van de Franse Gemeenschap, waaronder RTL/TVi, op 23 juni 1994 zijn overeengekomen) tijdens het televisiejournaal van 19 uur en niet voor ogen heeft gehouden dat veel kinderen naar het journaal kijken (punt D.6 van de genoemde ethische regels), zodat eventueel één of meer van de sancties genoemd in artikel 22 van het vermelde decreet van 24 juli 1997 moeten worden opgelegd.

Nadat het College de raadsman van de verzoekende partij, die twee nota's met opmerkingen heeft ingediend, had gehoord, heeft het op 20 januari 1999 de volgende beslissing genomen:

"De vennootschap TVi wordt verweten dat ze, in strijd met artikel 24^{quater} van het decreet van 17 juli 1987 over de audiovisuele sector, tijdens het RTL-TVi-journaal van 19 uur,odeloos geweld heeft getoond in een reportage over een gijzeling in Venezuela.

De televisiezender erkent dat geweld is getoond, maar betwist dat het om "odeloos geweld" ging. Hij betwist ook de toepassing van artikel 24^{quater} van het voornoemde decreet, aangezien de Franse Gemeenschapsregering geen nadere regels heeft gegeven. Hij ontkent tot slot dat er een schending is geweest en betwist de mogelijkheid om een sanctie op te leggen wegens eventuele schending van de ethische regels d.d. 23 juni 1994 betreffende het uitzenden van televisieprogramma's waarin geweld wordt getoond.

1. Artikel 24^{quater} van het decreet van 17 juli 1987 over de audiovisuele sector is de omzetting in het interne recht van artikel 22 van de richtlijn 89/552/EEG, zoals die is gewijzigd. Dat artikel bepaalt dat de RTBF en de radio-omroepinstellingen die onder de Franse Gemeenschap ressorteren, "geen programma's (mogen) uitzenden die de lichamelijke, mentale of morele ontplooiing van minderjarigen ernstig zouden kunnen aantasten, inzonderheid programma's waarin pornografische scènes en scènes metodeloos geweld vertoond worden. Deze laatstgenoemde bepaling is ook van toepassing op andere programma's of programmadelen (...) die de lichamelijke, mentale of morele ontplooiing van minderjarigen kunnen aantasten, behalve indien de keuze van het uur voor het uitzenden van het programma waarborgt dat de minderjarigen die zich in de uitzendingszone bevinden naar die uitzendingen normaal niet kijken of luisteren".

Kan de aangevochten geweldscène alsodeloos geweld worden beschouwd?

Het College voor vergunning en controle ziet toe op de vrijheid van meningsuiting, onafhankelijkheid en verantwoordelijkheid van redacties.

Met inachtneming van die principes is het College voor vergunning en controle van oordeel dat het uitzenden van geweld niet verantwoord en dusodeloos is, wanneer dat niet noodzakelijk is of zelfs niet eens nuttig is om een idee uit te drukken.

In het onderhavige geval stelt het College voor vergunning en controle vast dat het getoonde geweld (onder andere inslag van de kogel door de schedel, uiteengebarsten oog, gutschend bloed) niets anders doet dan het spectaculaire karakter van de genoemde beelden weergeven, wat voldoende blijkt uit het feit dat de inhoud en de draagwijdte van de commentaar voor en tijdens de reportage losstaan van de uitzending of weglating van de beelden in kwestie. Het getoonde geweld kan dus alsodeloos worden beschouwd.

2. De omstandigheid dat geen regels voor de tenuitvoerlegging van artikel 24^{quater} bestaan, betekent niet dat omroepinstellingen zich mogen onttrekken aan de verplichtingen die dat artikel bevat, aangezien die verplichtingen voldoende duidelijk en precies zijn om te worden toegepast.

3. Na beraadslaging komt het College voor vergunning en controle tot het besluit dat TVi artikel 24^{quater} van het decreet van 17 juli 1987 heeft overtreden.

4. Aangezien een decretale verplichting is overtreden, hoeft geen uitspraak te worden gedaan over de vraag of de ethische regels al dan niet geschonden zijn.

5. Bijgevolg legt het College voor vergunning en controle de vennootschap TVi een van de sancties op genoemd in artikel 22, § 1, van het decreet van 24 juli 1997 betreffende de "Conseil supérieur de l'audiovisuel" (Hoge Raad voor de Audiovisuele Sector van de Franse Gemeenschap van België) en de private diensten voor klankradio-omroep. Het College voor vergunning en controle is van oordeel dat een boete de meest geschikte sanctie is. Gelet op de ernst van de vastgestelde overtreding en het feit dat het om een op een zichzelf staande overtreding gaat, wordt een boete van 100 000 frank (honderdduizend frank) opgelegd.

De kosten zijn ten laste van de omroepinstelling."

Dat is de bestreden handeling.

Op 9 maart 1999 wordt de verzoekende partij door de ordonnancerende ambtenaar van de Franse Gemeenschap verzocht om de boete te betalen. Aan dat verzoek wordt geen gevolg gegeven.

Op 8 april 1999 stelt de secretaris-generaal van de Franse Gemeenschap een dwangbevel op met het oog op de gedwongen inning van de administratieve boete, dat betekend wordt op 15 april 1999.

Op 12 mei 1999 tekent de verzoekende partij verzet aan tegen het dwangbevel, waarbij ze aan de rechtbank van eerste aanleg van Brussel vraagt om de bestreden handeling te vernietigen.

Overwegende dat de verwerende partijen een exceptie van onbevoegdheid opwerpen; dat ze ervan uitgaan dat de afdeling Administratie van de Raad van State niet bevoegd is om kennis te nemen van het beroep; dat ze aanvoeren dat er een uitzondering bestaat op de principiële bevoegdheid van de Raad van State voor de geschillenberechting op eis tot nietigverklaring van handelingen van administratieve autoriteiten, meer bepaald wanneer een specifiek beroep tegen die handelingen is ingesteld of wanneer bij een gewoon gerecht een geding kan worden ingesteld dat een soortgelijk resultaat kan hebben als een beroep wegens machtsoverschrijding; dat ze voorts aanvoeren dat artikel 22, § 2, van het genoemde decreet van 24 juli 1997, dat is aangenomen naar aanleiding van opmerkingen van de afdeling Wetgeving van de Raad van State, in casu in een procedure voorziet om bij de rechtbank van de woonplaats of op de zetel van de schuldenaar verzet aan te tekenen tegen een dwangbevel dat is uitgevaardigd naar aanleiding van een door het College voor vergunning en controle opgelegde boete, dat de rechtsleer bevestigt dat dit rechtsmiddel als een beroep met volle rechtsmacht wordt beschouwd en dat de

verzoekende partij, in haar akte van verzet tegen het dwangbevel dezelfde verweermiddelen heeft aangevoerd als die welke zijn aangevoerd tot staving van het beroep bij de Raad van State, zodat de Raad van State niet bevoegd is om daarvan kennis te nemen; dat ze hun betoog in hun laatste memorie vervolledigen met de vermelding dat de bevoegdheid van de Raad van State niet wordt beoordeeld op de dag dat het beroep is ingesteld, maar in het licht van de vaststelling of er al dan niet een rechtsmiddel voor de gewone rechter bestaat, welke vaststelling wordt gedaan op de dag dat de rechter uitspraak doet; dat ze ook wijzen op de bevoegdheid van het Hof van Cassatie in verband met de regeling van de bevoegdheidsverdeling tussen de afdeling Administratie van de Raad van State en een gewoon gerecht; dat ze tot slot opmerken dat de verzoekende partij de omvang van de controle van de gewone rechter op de bestreden boete niet betwist;

Dat de verzoekende partij in verband met die exceptie in haar wederantwoord stelt dat geen enkele wetsbepaling de bevoegdheid voor de bestreden handeling speciaal aan de rechterlijke macht opdraagt, waaruit zou moeten worden opgemaakt dat de Raad van State niet bevoegd is, dat het decreet van 24 juli 1997 geen enkele bepaling bevat waarbij de bevoegdheid om enige sanctie van het College voor vergunning en controle van de Hoge Raad voor de Audiovisuele Sector te vernietigen aan de rechterlijke macht wordt opgedragen, dat aldus geen uitzondering wordt gemaakt op de algemene bevoegdheid van de Raad van State, die steunt op artikel 14 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973; dat ze erop wijst dat artikel 22, § 2, van het decreet van 24 juli 1997 de bevoegdheid voor de bestreden handeling niet uitdrukkelijk aan de hoven en rechtbanken toewijst, dat de bevoegdheid van laatstgenoemden slechts wordt erkend op voorwaarde dat een dwangbevel uitvoerbaar is verklaard, dat de omstandigheid dat de rechtbank in een zulk geval een bevoegdheid met volle rechtsmacht heeft, voortvloeit uit een interpretatie en niet uit de bepaling zelf; dat ze opmerkt dat toen het beroep is ingesteld, er geen enkele mogelijkheid bestond om de zaak aanhangig te maken bij de rechterlijke macht, aan wie een zaak alleen kan worden voorgelegd in de vorm van verzet tegen een dwangbevel, voorzover een dwangbevel is afgegeven, wat pas is geschied nadat de beroepstermijn bij de Raad van State verstreken was en dat het College voor vergunning en controle bij de kennisgeving van de bestreden handeling heeft vermeld dat beroep kon worden ingesteld bij de Raad van State; dat ze in haar laatste memorie tot slot aanvoert dat de rechtbank van eerste aanleg, waar verzet tegen het dwangbevel was ingesteld, nog niet de gelegenheid heeft gehad zich uit te spreken over de reikwijdte van de bevoegdheid die haar bij artikel 22, § 2, van het genoemde decreet van 24 juli 1997 is toegewezen, dat het dus helemaal niet

zeker is dat de rechtbank zal aannemen dat ze bevoegd is om met volle rechtsmacht uitspraak te doen en dat nergens uit blijkt dat de verwerende partijen voor de rechtbank van eerste aanleg dezelfde stelling zullen verdedigen als voor de Raad van State; dat ze opmerkt dat de verzoekende partij geen enkele beroepsmogelijkheid heeft als de rechtbank van eerste aanleg zich niet aansluit bij de interpretatie dat ze over een bevoegdheid met volle rechtsmacht beschikt, terwijl de Raad van State zich eerst onbevoegd zou hebben verklaard;

Overwegende dat artikel 22 van het genoemde decreet van 24 juli 1997 als volgt luidt:

" Art. 22. § 1. Wanneer het College een overtreding van wetten, decreten en verordeningen in de audiovisuele sector vaststelt of een verbreking van een verplichting die voortvloeit uit een overeenkomst tussen de Franse Gemeenschap en operateurs bedoeld bij het decreet van 17 juli 1987, of de niet-ervulling van één van de voorwaarden die bedoeld zijn bij dit decreet, kan het, met inachtneming van de procedure bedoeld in artikel 23, ten aanzien van de houder van een erkenning, een vergunning of elke gelijkaardige akte bedoeld in het reeds vermelde decreet, één van de volgende sancties uitspreken:

- 1° de intrekking van de vergunning of van elke gelijkaardige akte;
- 2° de schorsing van de vergunning of van elke gelijkaardige akte voor een maximumduur van zes maanden;
- 3° de schorsing van de uitzending van het betwiste programma of de betwiste dienst;
- 4° de uitzending, in het betwiste programma of de betwiste dienst, onder de door het College voor vergunning en controle vast te stellen voorwaarden, van een mededeling die vermeldt dat dit college een overtreding heeft vastgesteld en waarin deze overtreding wordt beschreven;
- 5° een geldboete waarvan het bedrag niet lager dan tienduizend frank mag zijn noch hoger mag zijn dan 3 % hoger van de jaarlijkse omzet, belasting niet inbegrepen, waarbij het maximum vijftig miljoen is.

In geval van herhaling binnen een termijn van vijf jaar, wordt dat bedrag opgevoerd tot 5 % van de jaarlijkse omzet, belasting niet inbegrepen, waarbij het maximumbedrag niet boven vijfenzeventig miljoen frank mag liggen.

De geldboete-sanctie mag op bijkomstige wijze naast de sancties bedoeld in 1°, 2°, 3° en 4° van deze paragraaf worden opgelegd.

De akte houdende intrekking van de vergunning wordt in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.

§ 2. De Regering stelt binnen haar diensten één of meer ambtenaren aan die worden belast met de invordering van de aldus verschuldigde geldboeten, door middel van een dwangbevel dat zij bevoegd zijn op te stellen. Dat dwangbevel is uitvoerbaar binnen acht dagen na de kennisgeving ervan aan de geldboeteschuldige.

Het wordt door een gerechtsdeurwaarder uitgevoerd in de vormen bepaald in het Gerechtelijk Wetboek.

De uitvoering van het dwangbevel kan alleen door een met redenen omkleed verzet met dagvaarding voor het gerecht worden opgeschort. Op straffe van verval, wordt dat verzet aangetekend bij een exploit dat betekend wordt aan het kabinet van de minister-voorzitter van de Franse Gemeenschap binnen de maand na de kennisgeving van het dwangbevel.

De vordering wordt gebracht voor de rechtbank in het rechtsgebied waarvan de woonplaats of de maatschappelijke zetel van de geldboeteschuldige gelegen is.

§ 3. Bij ernstig en moeilijk herstelbaar nadeel, kan het College de uitzending van een programma of een dienst opschorten voor een periode die niet langer dan drie dagen mag zijn."

Overwegende dat het verzet genoemd in artikel 22, § 2, derde lid, van het genoemde decreet van 24 juli 1997 weliswaar kan beletten dat een dwangbevel dat is afgegeven om een boete te innen die als sanctie is opgelegd, ten uitvoer wordt gelegd, maar de sanctie zelf niet kan doen verdwijnen; dat verzet tegen het dwangbevel geen beroep met volle rechtsmacht is, in die zin dat de rechter bij wie verzet wordt aangetekend, de door de overheid uitgesproken sanctie niet kan vervangen door een andere sanctie die hij geschikter acht, noch de sanctie kan wijzigen of zelfs nietig kan verklaren;

Overwegende dat een sanctie een nadelige maatregel van morele of materiële aard is die wordt uitgesproken ten aanzien van een natuurlijke persoon of een rechtspersoon en die in de eerste plaats tot doel heeft officieel uitdrukking te geven aan het feit dat de overheid een bepaalde, volgens haar laakbare gedraging van die persoon af te keuren vindt; dat de verzoekende partij, naast het materiële belang dat ze erbij heeft dat de verplichting om de boete te betalen wordt kwijtgescholden, er een moreel belang bij heeft om die afkeuring te doen vervallen; dat de overheid over een discretionaire bevoegdheid beschikt om uit de in het decreet genoemde sancties de sanctie te kiezen die zij geschikt acht, met als gevolg dat haar beslissing een handeling is die rechten en plichten doet ontstaan; dat die handeling ertoe heeft geleid dat de verzoekende partij de sanctie moet ondergaan, dat wil zeggen, in het onderhavige geval, de boete moet betalen; dat de handeling een eigen juridische draagwijdte heeft en zich helemaal niet beperkt tot gevolgtrekkingen die louter uit de toepassing van reeds bestaande regels te maken zouden zijn; dat bovendien, zelfs op materieel gebied, de gevolgen van die sanctie niet alleen van geldelijke aard zijn; dat de sanctie blijft bestaan, zelfs als de verzoekende partij met goed gevolg verzet aantekent tegen het dwangbevel en dat, als binnen vijf jaar opnieuw een overtreding zou worden vastgesteld, de verzoekende vennootschap als een recidivist zou worden beschouwd, zodat ze een

zwaardere boete zou kunnen krijgen; dat zulk een handeling een administratieve beslissing is waartegen een beroep tot nietigverklaring kan worden ingesteld bij de Raad van State, zelfs als de nietigverklaring ervan gevolgen heeft voor rechten en plichten van geldelijke aard; dat de Raad van State bevoegd is om kennis te nemen van het beroep;

Overwegende dat de verzoekende partij een enig middel ontleent aan schending van artikel 24^{quater} van het decreet van 17 juli 1987 over de audiovisuele sector, artikel 22 van richtlijn 89/552/EEG van de Raad van 3 oktober 1989 betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten, de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen en het algemene rechtsbeginsel dat een kennelijke dwaling omtrent de beoordeling moet worden bestraft; dat de verzoekende partij in dat enig middel de motivering van de laatste twee leden van paragraaf 1 van de bestreden handeling vermeldt en in een eerste onderdeel in hoofdzaak aanvoert dat, in tegenstelling tot wat in de bestreden handeling staat, een onderscheid moet worden gemaakt tussen programma's die de lichamelijke, geestelijke of morele ontplooiing van minderjarigen ernstig kunnen schaden, waaronder programma's waarinodeloos geweld wordt getoond, die volstrekt verboden zijn en de overige programma's of programma-onderdelen die de lichamelijke, geestelijke of morele ontplooiing van minderjarigen kunnen schaden die niet volledig verboden zijn; dat ze voorts aanvoert dat, in tegenstelling met hetgeen in de bestreden handeling wordt gesteld, aldus het uitzenden vanodeloos geweld en niet hetodeloze uitzenden van geweld wordt verboden, dat de bestreden handeling op verwarring berust doordat daarin verwezen wordt naar de omstandigheden waarin de omstreden beelden zijn uitgezonden, en dat geenodeloos geweld mag worden getoond, zelfs als die beelden een idee kracht bijzetten of van een passende commentaar zijn voorzien; dat de verzoekende partij in een tweede onderdeel in hoofdzaak aanvoert dat de bestreden handeling niet beantwoordt aan de argumenten die voor het College voor vergunning en controle zijn aangevoerd betreffende de kwalificatie vanodeloos geweld die aan de uitgezonden beelden moet worden verbonden;

Dat de verwerende partijen in verband met het eerste onderdeel antwoorden dat, wat het eerste deel van de bestreden motivering betreft, het onderscheid tussen het uitzenden vanodeloos geweld en hetodeloze uitzenden van geweld nergens op berust, gelet op de doelstelling van de voormelde richtlijn en het voornoemde decreet, namelijk de bescherming van minderjarigen, en dat in het tweede deel van de bestreden motivering wordt uitgelegd dat de beelden niets

bijdroegen tot de inhoud en tot de draagwijdte van de commentaar die voor en tijdens het uitzenden van de beelden werd gegeven; dat ze in verband met het tweede onderdeel aanvoeren dat het College voor vergunning en controle niet hoefde te antwoorden op alle punten van het betoog van de verzoekende partij en dat het voldoende was dat het College uitdrukkelijk vermeldde, wat het heeft gedaan, waarom er in het onderhavige geval nodeloos geweld is uitgezonden;

Overwegende, wat de beide onderdelen van het middel samen betreft, dat artikel 24^{quater} van het decreet van 17 juli 1987 en artikel 22 van de richtlijn 89/552/EEG in dezelfde bewoordingen bepalen dat de radio-omroepinstellingen "geen programma's (mogen) uitzenden die de lichamelijke, mentale of morele ontplooiing van minderjarigen ernstig zouden kunnen aantasten, inzonderheid programma's waarin pornografische scènes en scènes met nodeloos geweld vertoond worden";

Overwegende, enerzijds, dat de verzoekende partij in de bestreden handeling, naar de letter beschouwd, niet wordt verweten dat ze nodeloos geweld heeft getoond, maar dat ze nodeloos beelden van geweld heeft uitgezonden; dat in de bestreden handeling tot staving van dat verwijt wordt vermeld dat de spectaculaire aard van de uitgezonden beelden af te leiden is uit de omstandigheid dat "de inhoud en de draagwijdte van de commentaar voor en tijdens de reportage losstaan van de uitzending of weglating van de beelden in kwestie"; dat laatstgenoemde bewering niet juist is; dat de presentatie van de beelden en de commentaar erbij immers informatie bevatten over de omstandigheden waarin het verhaalde zich afspeelt; dat de bestreden handeling dus een dwaling omtrent de motivering bevat in verband met een belangrijk onderdeel van de motivering; dat het middel dus gegrond is, voorzover het ontleend is aan schending van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen;

Overwegende, anderzijds, dat niet wordt betwist dat de beelden waarvoor de bestreden sanctie is uitgesproken, geweld tonen; dat moet worden onderzocht of dat geweld als nodeloos kan worden bestempeld;

Overwegende dat de bestreden handeling, om het uitzenden van de betrokken beelden als nodeloos te bestempelen, voornamelijk steunt op de stelling dat "het uitzenden van geweld niet verantwoord en dus nodeloos is, wanneer dat niet noodzakelijk is of zelfs niet eens nuttig is om een idee uit te drukken"; dat het vervolg van de motivering bedoeld is om die stelling te verduidelijken; dat die

motivering erop neerkomt dat het uitzenden van geweld dat noodzakelijk of nuttig is voor het uitdrukken van een idee niet onder het in die bepalingen verwoorde verbod valt;

Overwegende dat rekening moet worden gehouden met het programma waarin geweld wordt uitgezonden om te beoordelen of die beelden alsodeloos kunnen worden beschouwd; dat een informatieprogramma, zoals het televisiejournaal, zich niet beperkt tot het doorgeven van ideeën; dat in dit soort van uitzending ook feiten worden bericht die onder meer beelden van geweld kunnen omvatten;

Overwegende dat de bestreden beelden, in chronologische volgorde, eerst het geweld van de gijzelnemer ten aanzien van zijn slachtoffer toont, gevolgd door zijn gewelddadige dood; dat de commentaar wel te maken heeft met de getoonde beelden: in de commentaar wordt bericht in welke omstandigheden de gijzelneming heeft plaatsgevonden en wordt vermeld dat er twee slachtoffers gevallen zijn, waaronder een kind, en dat de gegijzelde vrouw zwanger is, wat allemaal elementen zijn die beklemtonen hoe afgrijselijk de handeling is; dat ook gewag wordt gemaakt van de opluchting van de bevrijde gegijzelde; dat de commentaar duidelijk kan maken wat de slachtoffers van dergelijke praktijken te verduren hebben en wat de daders riskeren; dat het getoonde geweld in de gegeven omstandigheden niet alsodeloos kan worden beschouwd;

Dat het middel ook gegrond is voorzover daarin de schending wordt aangevoerd van artikel 24^{quater} van het decreet van de Franse Gemeenschap van 17 juli 1987 over de audiovisuele sector;

B E S L U I T :

Artikel 1.

De beslissing van 20 januari 1999 van het College voor vergunning en controle van de Hoge Raad voor de Audiovisuele Sector van de Franse Gemeenschap, waarbij de naamloze vennootschap "TVi" een boete van honderdduizend frank wordt opgelegd, wordt vernietigd.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 7.000 frank, komen ten laste van de verwerende partijen.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de XVe kamer, op vijf december tweeduizend één door:

de HH.	LEROY,	kamervoorzitter, voorzitter,
	MESSINNE,	kamervoorzitter,
	VANDERNOOT,	staatsraad,
Mevr.	VANDERPERE,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

V. VANDERPERE

M. LEROY

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.